

ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਦਾ ਖੁਤਬਾ: 18 ਮੁਹਰਰਮ 1448 ਹਿਜਰੀ (ਤਦਨੁਸਾਰ 3 ਜੁਲਾਈ 2026 ਈਸਵੀ)

ਵਿਸ਼ਾ: ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇੜੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ

ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅੱਲ੍ਹਾ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ (ਅਕਲ) ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਅਤੇ ਈਮਾਨ (ਸ਼ਰਧਾ) ਦੁਆਰਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਪੂਜਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕਮਾਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀਦਾਰ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਨੇਕੀ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁਰਾਈ, ਅਵਗਿਆ (ਪਾਪ) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਤੇ ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਬੀ ਮੁਹੰਮਦ (ਸੱਲੱਲ੍ਹਾਹੁ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ) ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਰਸੂਲ (ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ) ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ (ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਫੁਰਕਾਨ (ਸੱਚ-ਝੂਠ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ, ਸਲਾਮਤੀ ਅਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫ਼ਜ਼ੀਲਤ ਅਤੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਸਹਾਬੀਆਂ (ਸਾਥੀਆਂ) 'ਤੇ, ਅਤੇ ਤਾਬਈਨ (ਮਗਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇਕ ਲੋਕਾਂ) 'ਤੇ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿਆਮਤ ਤੱਕ ਨੇਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣਗੇ।

ਅੰਮਾ ਬਾਅਦ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ):

ਫਾਤਕੁੱਲਾ (ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਡਰੋ) ਜੋ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਡਰ (ਤਕਵਾ) ਹੀ ਆਖ਼ਰਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਨ (ਕਿਆਮਤ) ਜਦੋਂ ਦਿਲ ਗਲਿਆਂ ਤੱਕ ਆ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਨਾ ਕੋਈ ਮਾਲ-ਦੌਲਤ ਕੰਮ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਸੁਬਹਾਨਹੂ ਵ ਤਆਲਾ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ:

{وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ} [البقرة: 197]

(ਅਤੇ (ਆਪਣੇ ਸਫ਼ਰ ਲਈ) ਖ਼ਰਚਾ (ਤੇਸ਼ਾ) ਨਾਲ ਲੈ ਲਵੋ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਖ਼ਰਚਾ 'ਤਕਵਾ' (ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰੀ) ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋ ਬੁੱਧੀਮਾਨੇ! ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਡਰੋ।)

ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਬੰਦਿਓ! ਅੱਜ ਮਨੁੱਖਤਾ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ, ਆਫ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਿਤਨਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੁਰਾਈ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ (ਮੁਸਕਿਰਾਤ ਵ ਮੁਖ਼ਦਿਰਾਤ) ਦੀ ਆਫ਼ਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਅੱਜ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਗੁਨਾਹ ਫੈਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਰਾਬ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹਨ। "ਇਹ ਹਲਾਕਤ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਅੱਲ੍ਹਾ (ਅਲ-ਜੱਬਾਰ) ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਸਬੱਬ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨੇਰਾ (ਅੰਧਕਾਰਮਈ) ਰਸਤਾ ਹਨ ਜੋ ਜਹੰਨਮ (ਨਰਕ) ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

{ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا } [النساء: 29]

(ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਤਲ ਨਾ ਕਰੋ (ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਾ ਲਵੋ), ਬੇਸ਼ੱਕ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।)

ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਹੁਰੈਰਾ (ਰਜ਼ੀ ਅੱਲ੍ਹਾਹੁ ਅਨਹੂ) ਤੋਂ ਰਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਨਬੀ ਕਰੀਮ (ਸੱਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ) ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ:

« لَا يَزِيّ الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَا يَشْرِبُ الْخَمْرَ حِينَ يَشْرِبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ » [أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ]

(ਕੋਈ ਵਿਭਚਾਰੀ (ਜ਼ਿਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ) ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ (ਪੂਰਨ) ਮੋਮਿਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਾਬੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ (ਪੂਰਨ) ਮੋਮਿਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।)

ਇਹ ਨਸ਼ਾ ਬੁੱਧੀ (ਅਕਲ) ਅਤੇ ਦੀਨ (ਧਰਮ) ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਜ਼ਲਾਲਤ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨਸ਼ੇ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਮਾਲ-ਧਨ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ? ਕਿੰਨੇ ਹਾਲਾਤ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤੇ? ਕਿੰਨੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ? ਜ਼ਰਾ ਦੇਖੋ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ, ਬਲਾਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵੱਲ! ਇਸ ਨਸ਼ੇ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯਤੀਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਆਪਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕਲੰਕ (ਬਦਨਾਮੀ) ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ? ਇਸ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਝੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ? ਇਹ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਡੀ ਪਾਕ ਸ਼ਰੀਅਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਵਰਜਿਆ (ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ) ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਜ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਬਦਲਦਾ ਹੋਇਆ ਸਮਾਜਿਕ ਸੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਮਤ-ਏ-ਅਖ਼ਲਾਕ (ਹੇ ਉੱਚੇ ਅਖ਼ਲਾਕ ਵਾਲੀ ਉੱਮਤ!):

ਕੋਈ ਬੁੱਧੀਮਾਨ (ਅਕਲਮੰਦ) ਇਨਸਾਨ ਇਹਨਾਂ ਘਾਤਕ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਕਿਵੇਂ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ—ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ (ਦੀਨੀ) ਹੋਣ, ਸਮਾਜਿਕ ਹੋਣ, ਆਰਥਿਕ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ। ਇਮਾਮ ਹਸਨ ਬਸਰੀ (ਰਹਿਮਾਹੁਲੱਲਾਹ ਤਆਲਾ) ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

(ਜੇਕਰ ਬੁੱਧੀ (ਅਕਲ) ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਦੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੇ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਖਰੀਦਦੇ। ਪਰ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਉਸ ਇਨਸਾਨ 'ਤੇ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਅਕਲ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।)

ਅਤੇ ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਬੰਦਿਓ! ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ (ਅਕਲ) ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਫ਼ਸਾਦ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਸਰਕਸੀ (ਬਗ਼ਾਵਤ) ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਹਰ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ।

ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ-ਏ-ਰਾਸ਼ਿਦ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਬਿਨ ਅੱਫ਼ਾਨ (ਰਜ਼ੀ ਅੱਲ੍ਹਾਹੁ ਅਨਹੂ) ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

(...اجْتَنِبُوا الْخَمْرَ؛ فَإِنَّهَا أُمُّ الْخَبَائِثِ)

(ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਬਚੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ (ਮਾਂ) ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਇਬਾਦਤਗੁਜ਼ਾਰ (ਭਗਤ) ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਗੁਮਰਾਹ ਔਰਤ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਗਈ। ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਾਸੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਕਹਾਇਆ: 'ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ' ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦਾਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਪਿਆ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਔਰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਮਟਕਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ: 'ਰੱਬ ਦੀ ਸੋਹ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ, ਬਲਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗਲਤ ਕੰਮ (ਜ਼ਿਨਾ) ਕਰੋ, ਜਾਂ ਇਸ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਮ (ਪਿਆਲਾ) ਪੀਓ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਲੜਕੇ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਓ।

ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ (ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ) ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਹਲਕਾ ਗੁਨਾਹ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ: 'ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਪਿਆਲਾ ਪਿਲਾ ਦਿਓ। ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿਆਲਾ ਪਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ: 'ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਦਿਓ। ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀਂਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਧੁੱਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ (ਜ਼ਿਨਾ) ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਸੂਮ ਲੜਕੇ ਦਾ ਕਤਲ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਬਚੋ! ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਸੋਹ, ਈਮਾਨ (ਸ਼ਰਧਾ) ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਆਦਤ (ਨਸ਼ਾ) ਇੱਕ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗਾ। [ਇਸ ਨੂੰ ਇਮਾਮ ਨਸਾਈ ਨੇ ਰਵਾਇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਲਬਾਨੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ]।

ਇਖ਼ਵਾਨਲ ਇਸਲਾਮ (ਹੇ ਇਸਲਾਮੀ ਵੀਰੋ):

ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਖ਼ਤਰਨਾਕ 'ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ' (ਮੁਖ਼ਦਿਰਾਤ) ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ (capsules/pills), ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਾਊਡਰਾਂ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਟੀਕਿਆਂ (injections) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਦੀਆਂ

ਪੰਜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ (ਜ਼ਰੂਰੀਆਤ-ਏ-ਖਮਸਾ) ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹਨ: ਬੁੱਧੀ (ਅਕਲ), ਮਾਲ-ਦੌਲਤ, ਇੱਜ਼ਤ, ਦੀਨ (ਧਰਮ) ਅਤੇ ਜਾਨ।

ਸ਼ੇਖੁਲ ਇਸਲਾਮ ਇਬਨ ਤੈਮੀਆ (ਰਹਿਮਾਹੁਲੱਲਾਹ ਤਆਲਾ) ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

(ਬੇਸ਼ੱਕ ਹਸ਼ੀਸ਼ (ਭੰਗ/ਚਰਸ) ਹਰਾਮ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਹੀ ਸਜ਼ਾ (ਹੱਦ) ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਰਾਬ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰੋਂ ਗੈਰਤ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਉਹ ਬੇਗ਼ੈਰਤ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫ਼ਸਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ (ਯਾਦ) ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।)

ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਅਤੇ ਸਹੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਮਨਾਹੀ (ਹਰਾਮ ਹੋਣ) ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਜ਼ਰਤ ਇਬਨ ਉਮਰ (ਰਜ਼ੀ ਅੱਲ੍ਹਾਹੂ ਅਨਹੁਮਾ) ਤੋਂ ਰਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਨਬੀ ਕਰੀਮ (ਸੱਲੱਲ੍ਹਾਹੂ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ) ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ:

«كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ، وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ». [أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ].

(ਹਰ ਨਸ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਨਸ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਹਰਾਮ ਹੈ।)

ਹੇ ਲੋਕੋ! ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਫ਼ਤ (ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਆਦਤ) ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਈਮਾਨ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਗਲਬਾ, ਖ਼ਾਲੀ ਸਮਾਂ (ਵੇਲ੍ਹਪੁਣਾ), ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸਾ, ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ, ਅੰਨ੍ਹੀ ਨਕਲ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣਾ ਹਨ। (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਬੀ ਕਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ):

ਇੰਨਸ ਸ਼ਬਾਬਾ ਵਲ ਫ਼ਰਾਗ਼ਾ ਵਲ ਜਿਦਹ, ਮਫ਼ਸਦਤੁਲ ਲਿਲ ਮਰਇ ਅੱਯਾ ਮਫ਼ਸਦਹ (ਜਵਾਨੀ, ਖ਼ਾਲੀ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੌਲਤ—ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ।)

ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਆਵਾਰਾ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੂਰਖਾਂ (ਬੁਰੇ ਲੋਕਾਂ) ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਬਦਨਾਮੀ ਤੇ ਦੁੱਖ ਸਹੇੜਦੇ ਹਨ। ਹਜ਼ਰਤ ਇਬਨ ਉਮਰ (ਰਜ਼ੀ ਅੱਲ੍ਹਾਹੂ ਅਨਹੁਮਾ) ਤੋਂ ਰਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲੁੱਲਾਹ (ਸੱਲੱਲ੍ਹਾਹੂ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ) ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ:

وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ، وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ» [أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ]

(ਅਤੇ ਪੁਰਖ (ਮਰਦ) ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ (ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ) ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਰਿਅੱਈਆ (ਪਰਿਵਾਰ) ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।)

ਸੋ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਇਸ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ (ਕਿਆਮਤ) ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਰੱਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਕੇ ਸੱਚੀ ਤੇਬਾ (ਤੇਬਾ-ਏ-ਨਸੂਹ) ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਸਮਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਬਾ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਛਤਾਵਾ ਅਤੇ ਦਰਦ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।

ਹੇ ਲੋਕੋ! (ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੁਹਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇ)– ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣ ਲਵੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਵੀ ਜ਼ੁਲਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਜਾਨ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਮਾਲ ਬਰਬਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਵੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਗੁਨਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ (ਤਸਕਰਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ) ਦੇ ਸਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਬਲੀਸ (ਸ਼ੈਤਾਨ) ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਆਖਰਤ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ:

**{إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ} [النور: 19]**

(ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਈਮਾਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾਈ/ਅਸਲੀਲਤਾ ਫੈਲੇ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਅਤੇ ਆਖਰਤ ਵਿੱਚ ਦਰਦਨਾਕ ਸਜ਼ਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।)

ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ (ਦਿਲ ਵਿੱਚ) ਬੁਰਾਈ ਫੈਲਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਖੁਦ ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ (ਸਪਲਾਇਰ) ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ?!

ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਅਲਾ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੁਰਆਨ ਅਤੇ ਸੁੰਨਤ ਵਿੱਚ ਬਰਕਤ ਪਾਵੇ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਿਦਾਇਤ ਅਤੇ ਹਿਕਮਤ (ਸਿਆਣਪ) ਤੋਂ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਵੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਖ਼ਤਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਉੱਮਤ ਲਈ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗੋ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਅਲ-ਖੁਤਬਤੁਸ ਸਾਨੀਆ (ਦੂਜਾ ਖੁਤਬਾ)

ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅੱਲ੍ਹਾ ਲਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਪੂਜਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ (ਸੱਲੱਲੂਹੂ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ) ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ, ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪੈਗੰਬਰ ਹਨ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਮਤੀ ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਾਬੀਆਂ (ਸਾਥੀਆਂ) 'ਤੇ ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਹੱਬਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਅੰਮਾ ਬਾਅਦ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ):

ਸੋ, ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਡਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ; (ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ):

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا﴾ [الطلاق: 5]،

(ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਡਰੇਗਾ, ਅੱਲ੍ਹਾ ਉਸ ਦੇ ਗੁਨਾਹ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਅਜਰ (ਬਦਲਾ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।)

ਫਿਰ ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਬੰਦਿਓ! ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣ ਲਵੋ ਕਿ ਨਸ਼ੇਦੀਆਂ (ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਆਦਤ ਵਾਲਿਆਂ) ਨੂੰ ਇਸ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਸਾਧਨ ਅਨੇਕਾਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਰਦਾਰ ਤਰੀਕਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਮਿਕ ਚੇਤਨਾ (ਦੀਨੀ ਜਜ਼ਬਾ/ਅੱਲ੍ਹਾ ਦਾ ਡਰ) ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਉਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਚੇਤਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਮਨਾਹੀ (ਹਰਾਮ ਹੋਣ) ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਆਇਤ ਨਾਜ਼ਿਲ (ਪ੍ਰਗਟ) ਹੋਈ, ਮਦੀਨਾ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਨਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵਹਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਹ ਪਾਕ ਆਇਤ ਇਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਲ੍ਹਾ ਸੁਬਹਾਨਹੂ ਵ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ* إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ﴾ [المائدة: ٩٠ - ٩١] .

(ਹੇ ਈਮਾਨ ਵਾਲਿਓ! ਬੇਸ਼ੱਕ ਸ਼ਰਾਬ, ਜੂਆ, ਮੂਰਤੀਆਂ (ਪੂਜਾ ਦੇ ਅਸਥਾਨ) ਅਤੇ ਪਾਸੇ (ਕਿਸਮਤ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਤੀਰ)—ਇਹ ਸਭ ਗੰਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਕੰਮ ਹਨ। ਸੋ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੋ। ਸ਼ੈਤਾਨ ਤਾਂ ਬਸ ਇਹੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਜੂਏ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਅਤੇ ਨਫਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਯਾਦ (ਜ਼ਿਕਰ) ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦੇਵੇ। ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਬਾਜ਼ ਆ ਜਾਵੋਗੇ (ਰੁਕ ਜਾਵੋਗੇ)?)(ਇਸ ਆਇਤ ਦੇ ਨਾਜ਼ਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹੀ):

«فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مُنَادِيًا يُنَادِي: أَلَا إِنَّ الْخَمْرَ قَدْ حُرِّمَتْ». [مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ] .

[ਮੁਤਫਕੁਨ ਅਲੈਹੀ, ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ (ਰਜ਼ੀ.) ਦੀ ਹਦੀਸ ਤੋਂ] (ਰਸੂਲੁੱਲਾਹ (ਸੱਲੱਲੂਹੁ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ) ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ (ਮੁਨਾਦੀ) ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ: 'ਸੁਣੋ! ਬੇਸ਼ੱਕ ਸ਼ਰਾਬ ਹਰਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ')]

ਅਤੇ ਇਮਾਮ ਅਹਿਮਦ ਦੀ ਮੁਸਨਦ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਹੁਰੈਰਾ (ਰਜ਼ੀ ਅੱਲ੍ਹਾਹੁ ਅਨਹੁ) ਤੋਂ ਰਵਾਇਤ ਹੈ (ਅਤੇ ਸ਼ੁਐਬ ਅਲ-ਅਰਨਾਊਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਸਨ/ਸਹੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ) ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਨੇ ਕੁਰਆਨ ਦੇ ਇਸ ਸਵਾਲ {فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُوْنَ} (ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਬਾਜ਼ ਆ ਜਾਵੇਗੇ?) ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: «اِنْتَهَيْتُمْ رَبَّنَا» (ਹੇ ਸਾਡੇ ਰੱਬ! ਅਸੀਂ ਬਾਜ਼ ਆ ਗਏ (ਅਸੀਂ ਰੁਕ ਗਏ)।)

ਅਤੇ (ਨਸ਼ੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ) ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ: ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਆਦਤ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਗੰਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਅੱਡਿਆਂ) ਅਤੇ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ, ਜੋ ਤੇਬਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੀਨ (ਧਰਮ) 'ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਨਸ਼ੇੜੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ; (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਆਲਾ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ):

{فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ}

[المائدة: 39].

(ਫਿਰ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਜੁਲਮ (ਗੁਨਾਹ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਬਾ ਕਰ ਲਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅੱਲ੍ਹਾ ਉਸ ਦੀ ਤੇਬਾ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ ਅੱਲ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਬਹੁਤ ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।)

ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਬੰਦਿਓ! ਅਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ (Ministry of Interior/Interior Ministry) ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ (Ministry of Health) ਦੇ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ। ਪਹਿਲਾ ਮੰਤਰਾਲਾ (ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ) ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ, ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ (ਸਪਲਾਇਰਾਂ) ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਤੇ ਇਬਰਤਨਾਕ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੰਤਰਾਲਾ (ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲਾ) ਨਸ਼ੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੜ-ਵਸੇਬੇ (Rehabilitation) ਲਈ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਆਮ ਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ (ਨਸ਼ੇੜੀ) ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗਾਂ (Authorities) ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਕੇਂਦਰਾਂ (Rehab Centers/Hospitals) ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਇਸ ਘਾਤਕ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਣ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ।

ਦੁਆ (ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ):

(ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਲਾਲ (ਪਵਿੱਤਰ ਰੋਜ਼ੀ) ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹਰਾਮ (ਅਪਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ) ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਰ ਦੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ਜ਼ਲ (ਕਿਰਪਾ) ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬੇਨਿਆਜ਼ (ਸੰਤੁਸ਼ਟ) ਕਰ ਦੇ।)

(ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਈਮਾਨ (ਸ਼ਰਧਾ) ਦੀ ਮੁਹੱਬਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾ ਦੇ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਫ਼ਰ (ਇਨਕਾਰ), ਗੁਨਾਹ ਅਤੇ ਅਵਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ (ਨੇਕ ਲੋਕਾਂ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦੇ।)

(ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ (ਬੁਲੰਦੀ) ਬਖ਼ਸ਼, ਅਤੇ ਸ਼ਿਰਕ (ਬਹੁਦੇਵਵਾਦ) ਤੇ ਮੁਸ਼ਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਕਰ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੀਨ (ਧਰਮ), ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ (ਕੁਰਆਨ), ਆਪਣੇ ਨਬੀ (ਸੱਲੱਲੂਹੁ ਅਲੈਹੀ ਵਸੱਲਮ) ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੋਮਿਨ (ਸ਼ਰਧਾਲੂ) ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਫ਼ਰਮਾ।)

(ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਤਮਾਮ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਮੋਮਿਨ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਮੋਮਿਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਫ਼ਰਮਾ—ਚਾਹੇ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵਫ਼ਾਤ ਪਾ ਚੁੱਕੇ (ਮਰ ਚੁੱਕੇ) ਹੋਣ।)

(ਅਤੇ ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਸਾਡੇ ਅਮੀਰ (ਸ਼ਾਸਕ) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਲੀ ਅਹਿਦ (ਯੁਵਰਾਜ/ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ (ਹਿਦਾਇਤ) 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਤੈਫ਼ੀਕ (ਸਮਰੱਥਾ) ਦੇ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ (ਖ਼ੁਸ਼ੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦੇ।)

(ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਬਰਕਤ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਦੇ—ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਨ ਅਤੇ ਈਮਾਨ ਦਾ ਘਰ ਬਣਾ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਅਮਨ ਬਖ਼ਸ਼।)

ਲਜਨਤੁ ਇਅਦਾਦਿਲ ਖੁਤਬਤਿਲ ਨਮੂਜ਼ਜੀਯਾ ਲਿਸਲਾਤਿਲ ਜੁਮੁਆ

(ਜੁਮਾ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਖੁਤਬਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ)